

60. Bratislavské
hudobné
slávnosti

BHS

akad. maliarka Ivica Krošlák

30. september 2025

Koncertná sieň
Slovenskej filharmónie

19.30

www.filharmonia.sk

Hlavný usporiadateľ BHS

MINISTERSTVO
KULTÚRY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

BHS člen Európskej
asociácie festivalov

EUROPEAN
FESTIVALS
ASSOCIATION

WWW.FILHARMONIA.SK

60. Bratislavské hudobné slávnosti

BRATISLAVA MUSIC FESTIVAL
MUSIKFESTSPIELE BRATISLAVA
FÊTES DE MUSIQUE DE BRATISLAVA
FESTIVAL DE MÚSICA DE BRATISLAVA

**Nad 60. ročníkom Bratislavských
hudobných slávnoŝti prevzal záŝtitu
prezident Slovenskej republiky,
pán Peter Pellegrini.**

Mgr. art. Marián Turner
generálny riaditeľ Slovenskej filharmónie

Manažment BHS

PhDr. Izabela Pažítková
hlavná manažérka

PhDr. Mária Hlavačková
manažérka

Adresa

Slovenská filharmónia
Manažment BHS
Medená 3
816 01 Bratislava
Slovenská republika
Tel.: +421 2 20 475 201/246

www.bhsfestival.sk

Hlavný usporiadateľ BHS
Slovenská filharmónia

z poverenia a s príspevkom
Ministerstva kultúry Slovenskej republiky

BHS – člen Európskej asociácie festivalov

Association Européenne des Festivals
Europäische Festival-Vereinigung

Festivalový výbor BHS

prof. Peter Mikuláš
koncertný umelec
predseda Festivalového výboru BHS

Mgr. Juraj Bubnáš, PhD.
dramaturg Slovenskej filharmónie

prof. Marian Lapšanský
koncertný umelec

PhDr. Ivan Marton
muzikológ

PhDr. Izabela Pažítková
hlavná manažérka BHS

doc. Marek Piaček
hudobný skladateľ

60. Bratislavské hudobné slávnosti

© Peter Brenkus

London Symphony Orchestra

Sir Antonio Pappano, dirigent

Seong-Jin Cho, klavír

Dmitrij Šostakovič (1906 – 1975)

Symfónia č. 9 Es dur, op. 70 25'

Allegro

Moderato

Presto

Largo

Allegretto

Sergej Prokofiev (1891 – 1953)

Koncert pre klavír a orchester č. 2 g mol, op. 16 30'

Andantino – Allegretto

Scherzo. Vivace

Intermezzo. Allegro moderato

Finale. Allegro tempestoso

Ludwig van Beethoven (1770 – 1827)

Symfónia č. 5 c mol Osudová, op. 67 31'

Allegro con brio

Andante con moto

Scherzo. Allegro

Allegro

Tridsiate roky 20. storočia sa vpísali do dejín ako zlovestné, búrkové svitanie na dobu temna. Európa, zmietaná všeobecnou krízou, podľahla démonickému našepkávaniu diablov a poskytla priestor fašistickému režimu. V sovietskom impériu zasa eskalovali zvrátené mocenské aktivity režimu Josifa Vissarionoviča Stalina. Úcta voči človeku, jeho slobode, pôvodu a jeho schopnostiam začali byť nepohodlnými súčasťami vládnej doktríny. Tá sa usilovala bezohľadne a drasticky zabrániť rozvoju duchovnej výzbroje jednotlivca a stále viac, bezohľadnejšie a často fatálne ohrozovali ľudí a ich slobodnú existenciu. Sovietsky ruský skladateľ Dmitrij Šostakovič sa od osudových tridsiatych rokov zmietal v duševnej kríze, extrémnom strese a obavách o existenciu. „Učiteľ a vodca“ – ako Šostakovič prezýval súdruha Stalina – navštívil v januári roku 1936 predstavenie Šostakovičovej strhujúcej opernej sociálnej drámy *Lady Macbeth zo Mcenského okresu* (v revidovanej verzii *Katarína Izmajlovová*). Nasledovalo čosi, čo málokto očakával. Stalin, respektíve jeden z členov jeho politickej suity, napísal do denníka Pravda zdrvivú kritiku tohto skutočne fascinujúceho diela. Autor publicistického paškvilu obvinil skladateľa z buržoázneho formalizmu, zo straty úcty voči „sovietskemu človeku a jeho ideálom“. Šostakovičovu hudbu označil ako „chaos v hudbe“ poplatný morálne zdegenerovanej západnej kultúre. Ak sa v Pravde – oficiálnemu orgánu Komunistickej strany Sovietskeho zväzu – ocitli podobné primitívne a nehorázne obvinenia, bolo viac ako isté, že politická garnitúra cieli na obvineného v zmysle jeho postupnej – alebo radikálnej – spoločenskej deaktivácie.

Dmitrij Šostakovič bol v mladosti mimoriadne energickým, cieľavedomým a enormne talentovaným klaviristom a skladateľom. Jeho *Prvá symfónia f mol* očarila dirigentské legendy Bruna Waltera a Leopolda Stokowského, ktorí zabezpečili zahraničné uvedenie diela v Berlíne a New Yorku. Zdalo sa, že Šostakovič víťazí... Krutý článok v *Pravde* všetko zmenil. Z ambiciózneho mladého muža sa stal neurotik, zlomený človek, žijúci v stave ohrozenia až do svojej smrti. Počnúc *Štvrtou symfóniou* podával svedectvo o morálnom úpadku sovietskej spoločnosti, v ktorej už nemali miesto

intelektuáli, progresívni umelci, príslušníci iných rás. Tí boli priamo zlikvidovaní alebo deportovaní do sibírskych gulagov. Avšak politické vedenie impéria muselo rešpektovať zahraničnú reputáciu Dmitrija Šostakoviča a ponúklo mu mefistofelovskú dohodu: mal sa stať predsedom Zväzu sovietskych skladateľov. Kompromitujúca „kolaborantská“ pozícia skladateľa ešte hlbšie uviedla do krízy. Je veľmi smutné, ak ho ešte aj dnes mnohí významní hudobníci odsudzujú ako zbabelca a prospechára a odmietajú uvádzať jeho vynikajúce diela. Zaslepenosť je jednou z démonických vlastností človeka – nech je akokoľvek geniálny... Napriek tomu však vo svojich dielach rafinovaným spôsobom vyjadroval svoj postoj voči zverstvám sovietskeho režimu.

Hudobná symbolika, spôsob inštrumentácie, dramaturgia jeho skladieb, nebadaná trpká irónia, žalostný a žalobný smiech cez slzy boli jeho zbraňami, aké súdruhovia z Politbyra nemohli pochopiť a dokonca sa nimi kochali ako produktami mysle skutočného „sovietskeho človeka“. V roku 1943 Šostakovič oznámil svojim blízkym ľuďom a študentom, že pracuje na novej symfónii venovanej víťazstvu Sovietskeho zväzu nad nacistami. Počnúc *Štvrtou symfóniou* prezentoval vo svojich objemných symfonických skladbách tragický pátos okorenený skepsou a pocitmi bezvýchodiskovej stagnácie. Jeho *Siedma* aj *Ôsma symfónia* vznikli pod vplyvom hrôz druhej svetovej vojny – ale sú zároveň nekompromisnou obžalobou stalinského režimu. Tento raz však avizoval majestátny a triumfálny titul pre sóla, zbor a veľkých orchester. Prácu nad partitúrou diela však nečakane prerušil a v novembri 1945 prvý raz uviedol svoju **Symfóniu č. 9 Es dur**. Verejnosť oprávnene očakávala, že po skončení vojnových krutostí skladateľ zmení rétoriku a aj štýl. Realita na premiére Deviatej symfónie bola viac ako prekvapujúca. Šostakovič – zástanca mahlerovskej idey kolosálnych symfonických projektov – šokoval striedmostou a výrazovou lakonickosťou nového titulu. Reakcie odborníkov v tlači sa diametrálne lišili: „*Priehladné. Veľa svetla a vzduchu. Úžasné tutti, skvelé témy (hlavná téma prvej časti – to je Mozart!). Takmer doslova Mozart. Ale, samozrejme, všetko je to veľmi individuálne, šostakovičovské... Skvelá symfónia. Finále je nádherné*

vo svojej radosti zo života, veselosti, žiary a ostrosti!!“ Ozvali sa však aj zástancovia krídla skeptikov: „Čo zostáva navrhnúť, je, že Deviata symfónia je akýmsi odpočinkom, ľahkým a veselým intermezzom medzi významnými dielami Šostakoviča, je dočasným odmietnutím veľkých, vážnych problémov kvôli hravým, filigránsky zdobeným drobnostiam. Ale je správny čas, aby veľký umelec šiel na dovolenku, a aby si dal pauzu od súčasných problémov?“

Bolo evidentné, že Šostakovič verejnosť doslova „iritoval“ svojou poetikou a technikou, že publicisti boli ohúrení dvoma okrajovými časťami diela. Šostakovič však aj vo svojich predchádzajúcich symfóniách majstrovsky narábal s hudobnou symbolikou, s inotajmi, ktoré mali zástancov režimu zviešť zo stopy. Prvá aj záverečná časť *Deviatej symfónie* túto stratégiu vystupňovali na maximum. Groteskný pochod prvej časti s „tupým“ signálnym motívom trombónov v žiadnom prípade nemohli vystihovať skladateľovo reálne videnie sveta a situácie. Je to krutý výsmech „pseudoradosti“, naočkovanému optimizmu. Vojna sa síce skončila; sovietsky režim však nie. Memento skazy stále viselo nad obyvateľstvom vtedajšieho Sovietskeho zväzu. Po uvedenej prvej časti nasledujú dve pochmúrne, dokonca smútočné stredné časti s nárekom sólových nástrojov, vzlykmi a tragickým podtónom. V nich je zakódovaná pointa šostakovičovskej „oslavy“. Po týchto mimoriadne expresívnych epizódach vyznieva švih Finále celkom nereálne. Ak odporcovia obvinili skladateľa z ústupu z pozícií, neboli vo svojej kritike dôslední. Takisto nadšenie pre „Mozarta“ nevystihuje povahu Deviatej symfónie. Je síce relatívne stručná, je však tiež nabitá koncentrovanou energiou. Tá energia však nie je slepo pozitívna...

Teror v krajine pokračoval. V roku 1947 uviedli v Donecku a vzápätí vo Veľkom divadle Moskva experimentálnu operu gruzínskeho skladateľa Vana Muradeliho *Veľké priateľstvo*. „Strana a vláda“ Sovietskeho zväzu nemohla zniesť a akceptovať toľký nápor experimentu a „voľnomyšlienkarstva“. Preto poverila súdruha Andrej Ždanova vypracovaním doktríny sovietskeho umenia. Základnou ideou bola myšlienka, že v sovietskom umení môže nastať konflikt len „medzi dobrým a tým najlepším“.

Na základe toho nastali opäť čistky v radoch umelcov. Šostakovič sa spolu s ďalšími šiestimi skladateľmi opäť dostal do nemilosti. Nachádzal sa medzi nimi aj Sergej Prokofiev. Z hľadiska globálneho posudzovania občianskych a tvorivých postojov sovietskych skladateľov vyznieva paradoxne, ak Sergeja Prokofieva celý svet „chváli“ a na Šostakovičovi stále vidí visačku prokomunistického autora. Bol to však Prokofiev, kto rafinovane využíval priazeň „súdruhov“ od svojej mladosti. Po revolúcii roku 1917 to bol ľudový komisár pre vzdelanie Anatolij Lunačarskij (veľmi vzdelaný a inteligentný muž), vďaka ktorému mohol Prokofiev s dobrozdaním „strany a vlády“ opustiť Sovietsky zväz a dlhodobo pôsobiť v zahraničí ako koncertný umelec a skladateľ.

Takmer dvadsať rokov **Sergej Prokofiev** slávil na obidvoch frontoch úspechy najmä v Spojených štátoch amerických a vo Francúzsku, aby sa napokon v osudovom roku 1936 prekvapujúco vrátil do stalinského Sovietskeho zväzu. Práve v roku 1936 prepukla vlna bolševického násillia. Deportácie, nájomné vraždy, popravy, morálne vydieranie umelcov a predstaviteľov inteligencie... Nástroje, akými Stalin drasticky oslaboval krajinu a posilňoval svoju krutú diktatúru. Napriek tomu bol Prokofiev rozhodnutý pre návrat z výlučne zisťných dôvodov. Potreboval sa dlhé roky realizovať najmä ako operný a baletný autor. Premiéra jeho opery *Láska k trom pomarančom* mala na premiére v Chicagu frenetický úspech a mladého skladateľa to nakriatlo k novým titulom. Divadelná prevádzka na západe Európy a v USA však bola finančne extrémne nákladná a autori scénických diel bojovali s nemalými prekážkami. Prokofiev vedel, že v Sovietskom zväze je všetko celkom inak a že jeho diela budú uvádzané – ak s nimi zapáči „strane a vláde“, čo predstavovalo istý skrytý typ kolaborácie s režimom. O politiku síce navonok nejavil záujem (súčasníci ho opisovali ako nie príliš kultivovaného, sebastredného muža, ktorý sa zaoberal len sebou samým a svojou tvorbou). V zákulisí si však budoval zázemie pre realizáciu nasledujúcich projektov. Súdruhovia okrem toho ocenili aj občiansku statočnosť Prokofieva, ktorý sa napriek veľkým zahraničným úspechom vrátil, aby podporil rozkvet sovietskej kultúry a sovietskeho umenia.

Skladateľ sa zaiste nestotožňoval s praktikami vedenia krajiny, ostával však v diplomatickej neutralite a svoj postoj nikdy neprezentoval ani ako občan, ani ako skladateľ. Aj keď sa v roku 1947 dostal v dôsledku zmanipulovaných nezmyslov na čiernu listinu ako „buržoázny a formalistický nepriateľ ľudu“, dokázal sa Prokofiev lišiacky z pasce vymaniť a pokračovať vo svojej stratégii. Čosi podobné sa nenachádza v životopise Dmitrija Šostakoviča. Ten strávil a pretrpel celý život v bolševickom impériu a expresívne proti nemu bojoval skrytými zbraňami. Svoj **Druhý klavírny koncert** napísal pôvodne Prokofiev v roku 1913 ako dvadsaťdvaročný virtuóz. Premiéra výrazne rozdelila publikum na avantgardné krídlo a na dôrazných odporcov. „Do pekla aj s takouto futuristickou hudbou!“, „*On si z nás azda robí posmech?*“, „*Mačky na strechách robia lepšiu hudbu*“... – reakcie konzervatívcov boli naozaj pestré v ich formuláciách. Originál partitúry bol počas Veľkej októbrovej revolúcie zničený. Prokofiev s však svojho výnimočného projektu nevzdával ani po presídlení do USA. Dva roky po uvedení Tretieho klavírneho koncertu dielo zásadne prepracoval. Sám sa vyjadroval, že zrevidovaná verzia je de facto jeho štvrtým klavírnym koncertom. Skladba je koncipovaná ako štvorčasťový celok, čo ju približuje modelu symfónie: *Introdukcia a Allegro – Scherzo – Intermezzo – Finále*. Chýba v nej výraznejšie profilovaná pomalá časť. Miera „provokátérstva“ v nej je nevšedná a to dokázal skladateľ zdôrazniť najmä v extrémne náročnom rýchlom type hudby. Tomuto klavírnemu koncertu sa v dôsledku nekompromisne aplikovanej virtuozite dodnes vyhýbajú mnohé prvotriedne osobnosti klavírnej interpretácie. Označujú ho za „nehrateľný“. Krajné dve časti ponúkajú sólistovi dve bravúrne dramatické kadencie, kadencia v prvej časti vytvára dokonca takmer sedemdesiat percent celkovej plochy. Stručné a bravúrne *Scherzo* v druhej časti je akousi fantazijnou toccatou zverenou výlučne smršti obojručného unisona sólistu. *Intermezzo* odкрýva jednu z hlavných črt skladateľského profilu Sergeja Prokofieva: sarkazmus a avantgardnú zvukovosť. *Finále* je bravúrnym vyvrcholením pozoruhodného a svojím spôsobom ojedinelého koncertantného diela.

U Dmitrija Šostakoviča teda nastal po roku 1936 prudký nárast expresivity a utajovaného vzdoru. Svetácky Prokofiev držal situáciu vo svojej pracovni pod prísnu kontrolou tvorivého racionalizmu. Obidva naznačené modely tvorby a tvorivosti sa zlievali do mohutného toku aj v dielach **Ludwiga van Beethovena**. V mladosti patrili Beethoven k autorom, ktorí síce od prvých opusov hýbali udalosťami z hľadiska štýlu, poetiky či zvukovosti. Predsa však s dávkou pokory a obdivu dozrievan na základe znalostí týkajúcich sa najmä tvorby Josepha Haydna a Wolfganga Amadea Mozarta. Svojmu učiteľovi a priateľovi Haydnovi venoval svoje prvé klavírne sonáty, Mozartovi vzdal hold najmä vo svojom *Tretom klavírnom koncerte c mol*, ktorý má svoje pevné inšpiračné zdroje v Mozartovom klavírnom koncerte skomponovanom v tej istej tónine. Beethoven sa netajil nadšením pre tvorbu a obdivuhodným nasadením. Do jeho života však vstúpila tragédia v podobe progresívnej hluchoty. Dlhšie tejto traume odolával. V roku 1802 jej však podľahol. Počas pobytu v obci Heiligenstadt napísal svojim bratom list na rozlúčku a bol zrejme odhodlaný ukončiť život. Napokon sa však jeho priateľom podarilo situáciu zvrátiť a vrátiť talentovaného hudobníka do života a do tvorby. Nepodarilo sa však skoncovať s tieňmi hlbokkej krízy.

Beethoven sa sám vyjadril, že nie je spokojný s ničím, čo dovtedy napísal a že musí radikálne zmeniť štýl. V roku 1804 dokončil pilotné dielo tohto „nového štýlu“: *Tretiu symfóniu Es dur*, známu ako *Eroica*. Venoval ju „neznámemu vojakovi“, ale idea heroizmu má naznačovať aj jeho urputný zápas s osudom. *Tretou symfóniou* potešil svojich priaznivcov, na verejnej premiére v roku 1805 však šokoval publikum, ktoré nebolo pripravené na smršť „novej hudby“. Počas finálnych prác na *Tretej symfónii* už skicoval aj svoju piatu symfóniu. (*Štvrtá symfónia* bola svižným objednávkovým dielom, nie Beethovenovou osobnou iniciatívou). **Symfónia č. 5 c mol, op. 67** je dnes jedným z najznámejších diel z oblasti klasickej hudby vôbec. Beethoven po dlhých prípravných skiciach vo vstupných štyroch taktach definoval čosi, čo vyviera z mýtických hĺbok hudobnosti človeka. Práce prerušil a venoval sa *Husľovému koncertu*, *Štvrtému klavírnemu koncertu*, *Klavírnej sonáte Appassionata* a opere *Fidelio*.

Symfónia c mol čakala na dokončenie až do roku 1808. Úderný štvortónový motív ohúri svojou „nahotou“ a magickou energiou. Odhalil a sformuloval čosi, čo fascinuje hudobnou rýdzosťou: rytmickú podstatu hudby a redukovaný melodický podklad.

Piata symfónia aj vďaka tomuto legendárnemu motívu získala podtitul *Osudová*. Každý poslucháč v kontakte na tento asketický, ale enormne účinný motív pocíti čosi v jeho hlbokom vedomí či podvedomí. Beethoven bol známy tým, že segmenty svojich diel „nesypal z rukáva“ v duchu Haydna alebo Mozarta. Dôsledne ich pripravoval, skicoval, nepodarky ničil a skicoval znova. Lakonický „osudový“ motív sa jeho dielami vinie dlhý čas pred dokončením *Piatej symfónie*. Už v *Tretej symfónii* ho Beethoven exponoval ako kontrapunkt voči melodicky koncipovanej téme variačného *Finále*. Rytmizované štyri tóny sa stávajú jedným z výrazných štrukturálnych segmentov *Klavírnej sonáty f mol Appassionata*. V *Introdukcii* pôsobia v basovom registri v duchu fatálnych energií (neskôr sa táto situácia stala silnou inšpiráciou pre Franza Liszta v jeho *Klavírnej sonáte h mol*, silne motivovanej Goetheho Faustom). Štyri tóny prenikli vo výrazovo aj technologicky mutovaných súvislostiach do prvej časti *Štvrtého klavírneho koncertu* a *Husľového koncertu* (štyri tiché signály tympanov v úvodných taktach). Beethoven sa teda k tejto zdanlivej jednoduchosti prepracoval pomerne zdĺhavou cestou. V *Piatej symfónii* však povýšil výrazný motív za základ celej mohutnej štruktúry. Mnohé štúdie považujú *Symfóniu c mol* za kľúčové dielo z hľadiska vývinu „monotematizmu“, respektíve v tomto konkrétnom prípade „monomotivizmu“ (štvortónový modul sotva možno považovať za „tému“). V tejto súvislosti je však nevyhnutné informácie doplniť. Už Joseph Haydn pracoval s týmto typom motívu vo vrcholných symfóniách. Najmä v *Symfóniách* č. 88 a č. 92 *Oxfordskej* (obidve v tónine G dur) vytvára motivický základ celého diela. Beethoven bol istý čas žiakom geniálneho Haydna a je pravdepodobné, že toto „ekonomické“ myslenie prebral od svojho učiteľa. Isté však je, že až v *Piatej symfónii* nadobudla situácia celkom konkrétny a účinný efekt a „osudový“ motív sa stal jedným zo symbolov veľkých dejín hudby.

Igor Javorský

London Symphony Orchestra

© John Davis

London Symphony Orchestra (Londýnsky symfonický orchester/LSO) buduje svoju existenciu na presvedčení, že výnimočná hudba má byť prístupná každému a všade – od orchesterálnych fanúšikov sediacich v koncertnej sále až k poslucháčom celého sveta, ktorí sa s ňou stretnú po prvýkrát.

LSO vznikol roku 1904 ako jeden z prvých orchestrov vytvorených samotnými hudobníkmi. Odvtedy budovali reputáciu LSO už generácie pozoruhodných talentov prispievajúce svojimi kvalitami, odvahou, ambíciami a oddanosťou myšlienke podeliť sa o radosť z hudby so všetkými. Dnes patrí LSO medzi najlepšie svetové orchestre a oslovuje desiatky tisíc poslucháčov nielen v Londýne, ale aj na pódioch celého sveta a ďalšie milióny prostredníctvom streamingov, sťahovania, rozhlasového a televízneho vysielania i filmu.

Odkedy sa v roku 1982 otvorilo Barbican Centre, LSO je jeho rezidenčným orchestrom. Každoročne tu uvádza 70 koncertov spoločne so svojou umeleckou rodinou: šéfdirigentom Sirom Antoniom Pappanom, emeritným dirigentom Sirom Simonom Rattlom, hlavným hosťujúcim dirigentom Gianandream Nosedom a Françoisom-Xavierom Rothom, dirigentom laureátom Michaelom Tilsonom Thomasom a Barbarou Hannigan a André J. Thomasom s titulom „associate artist“. Mimo domácej scény LSO často umelecky pôsobí v Paríži, Tokiu, na festivale v Aix-en-Provence a pravidelne uskutočňuje turné v Ázii a Spojených štátoch amerických.

Prostredníctvom LSO Discovery, náučného a komunitného programu, zažije každý rok 60 000 ľudí transformačnú silu hudby. Oveľa viac ďalších sa účastní aktivít prostredníctvom LSO Discovery na turné a online. Hlavnými aktérmi tohto jedinečného programu

sú hudobníci orchestra, ktorí vedú workshopy, vyučujú šikovných mladých talentovaných hudobníkov, pracujú so začínajúcimi skladateľmi, navštevujú detské nemocnice, usporadúvajú bezplatné koncerty pre miestnu komunitu a používajú hudbu na podporu neurodivergentných dospelých jedincov. Koncerty pre školy a rodiny uvádzajú deti do hudby a predstavujú im nástroje orchestra pomocou čoraz väčšieho súboru digitálnych zdrojov a tréningových programov podporujúcich učiteľov v triede.

Väčšina tejto práce sa odohráva v anglikánskom Kostole Sv. Lukáša, v domovskom priestore LSO na Old Street. Na jeseň 2025 po realizácii programu rekonštrukcie LSO sa otvoria jedinečné možnosti pre ešte viac ľudí ako predtým, spoločne s novými najmodernejšími nahrávacími zariadeniami a komunitnými priestormi.

LSO Live je vydavateľská značka orchestra a patrí k najlepším medzi značkami, ktoré vlastní orchestre. Svojou produkciou oživuje nadšenie živého predvedenia. Jej katalóg počíta už vyše 200 nadšene prijatých nahrávok, ktoré odrážajú umelecké priority orchestra – od populárnych nových vydání ako Janáčkova *Káta Kabanová* so Sirom Simonom Rattlem k obľúbeným symfóniám Vaughana Williamsa pod taktovkou Sira Antonia Pappana a Verdiho *Rekviem* s Gianandreom Nosedom.

Už od počiatkov orchestrálneho nahrávania bol LSO plodným v nahrávacom štúdiu, a tak má viac nahrávok než ktorýkoľvek iný orchester – dodnes asi 2 500 projektov – filmových hudieb, hudieb k videohrám a zvukových spoluprác na objednávku. K ostatným zaujímavým nahrávkam patrí soundtrack k počítačovej hre *Genshin Impact*, spolupráca s Floating Points a Pharohom Sandersom nominovaná na Hudobnú cenu Mercury a soundtrack k filmu *Maestro* ocenený Grammy, ktorý bol viacnásobne nominovaný aj na ceny BAFTA a Oscar.

Prostredníctvom inšpiratívnej hudby, výučbových programov a digitálnych inovácií sa dosah LSO rozširuje ďaleko za steny koncertnej sály. A vďaka štedrej podpore Korporácie mesta Londýn, Umeleckej rady Anglicka, korporátnych sponzorov, trustov a nadácií, ako aj individuálnych darcov je LSO schopný pokračovať v šírení fantastickej hudby medzi čo najväčším množstvom ľudí v Londýne i vo svete.

Londýnsky symfonický orchester s na festivale BHS predstavil v roku 2014 pod taktovkou Valeryho Gergieva.

Antonio Pappano

© Musacchio e Ianniello

Sir Antonio Pappano patrí medzi najvyhľadávanejších dirigentov súčasnosti. Je známy svojím charizmatickým vedením a inšpiratívnymi vystúpeniami naprieč symfonickým i operným repertoárom. Od septembra 2024 zastáva post šéfdirigenta Londýnskeho symfonického orchestra. Je tiež čestným dirigentom Kráľovskej opery a baletu v Covent Garden a emeritným hudobným riaditeľom Orchestra dell'Accademia Nazionale di Santa Cecilia v Ríme, v inštitúciách, ktoré predtým dlhodobo viedol ako ich hudobný riaditeľ (2002 – 2024, resp. 2005 – 2023). V minulosti bol tiež hudobným riaditeľom Nórskej opery v Osle (1990 – 1992) a Kráľovského divadla La Monnaie v Bruseli (1992 – 2002). V období 1997 – 1999 bol hlavným hosťujúcim dirigentom Izraelskej filharmónie.

Pappano je žiadaným operným dirigentom na najvyššej medzinárodnej úrovni – spolupracoval s Metropolitnou operou v New Yorku, štátnymi operami vo Viedni a Berlíne, festivalmi v Bayreuthe a Salzburgu, Lyric Opera v Chicagu a Teatro alla Scala v Miláne. Ako hosťujúci dirigent vystúpil s mnohými prestížnymi orchestrami vrátane Berlínskych a Viedenských filharmonikov, Staatskapelle Dresden, orchestra lipského Gewandhausu, Bavorského rozhlasu, Českej filharmónie, Orchestre de Paris a Kráľovského orchestra Concertgebouw, ako aj s Newyorskou filharmóniou, Chicagským a Bostonským symfonickým orchestrom, Philadelphským a Clevelandským orchestrom. Udržiava mimoriadne silný vzťah s Chamber Orchestra of Europe.

Vrcholné momenty sezóny 2025/2026 a ďalších rokov zahŕňajú návraty Sira Antonia Pappana k Chamber Orchestra of Europe, Kráľovskému orchestru Concertgebouw, Českej filharmónii, hostovania so Švédskym rozhlasovým symfonickým orchestrom a Orchestrom Kráľovskej dánskej opery. Novou produkciou opery *Siegfried* s ním bude pokračovať oceňovaný cyklus *Prsteňa Nibelungov* v Kráľovskej opere v Londýne. Počas svojej druhej sezóny ako šéfdirigent Londýnskeho symfonického orchestra bude teleso viesť na rozsiahlych turné po hlavných európskych metropolách a festivaloch, vrátane rezidenčného pobytu v Hanoji. V londýnskom Barbican Centre uskutoční koncertné uvedenie Wagnerovho *Tristana a Izoldy* a symfonické koncerty z diel Bernsteina, Brittena, Coplanda, Macmillana, Musgrava, Mahlera, ako aj ďalšie nahrávky diel Vaughana Williamsa a Elgara pre LSO Live.

Dirigentské umenie Sira Antonia Pappana mohli návštevníci Bratislavských hudobných slávností obdivovať v roku 2009, kde sa predstavil po boku Orchestra dell'Accademia Nazionale di Santa Cecilia.

Seong-Jin Cho

© Christoph Koestlin

Seong-Jin Cho sa celosvetovo etabloval ako jeden z popredných klaviristov svojej generácie a najvýznamnejších umelcov na súčasnej hudobnej scéne. S vrodenuou muzikalitou a dokonalým majstrovstvom jeho premyslená a poetická, virtuózna a farbistá hra kombinuje eleganciu s rýdzosťou a je hnaná pôsobivým prirodzeným zmyslom pre rovnováhu. Na celom svete je jednohlasne oslavovaný pre svoju magickú výrazovosť a prienik do hĺbky.

Seong-Jin Cho sa dostal do svetového povedomia v roku 2015, keď vyhral prvú cenu na Chopinovej

medzinárodnej súťaži vo Varšave. Odvtedy sa jeho kariéra rýchlo rozvíjala. Začiatkom roku 2016 podpísal exkluzívnu zmluvu s Deutsche Grammophon a v roku 2023 Cho získal prestížne ocenenie Samsung Ho-Am za umenie ako uznanie jeho mimoriadneho prínosu do sveta vážnej hudby. Cho je vysoko žiadaný umelec a spolupracuje s najprestížnejšími orchestrami sveta: Berlínski filharmonici, Viedenski filharmonici, Londýnsky symfonický orchester, Concertgebouworkest, Bostonský symfonický orchester a ďalšie. K dirigentom, s ktorými pravidelne spolupracuje, patrí Myung-whun Chung, Gustavo Dudamel, Andris Nelsons, Yannick Nézet-Séguin, Gianandrea Noseda, Sir Antonio Pappano, Sir Simon Rattle, Santtu-Matias Rouvali, Esa-Pekka Salonen a Lahav Shani.

V sezóne 2024/2025 Seong-Jin Cho bol rezidenčným umelcom Berlínskych filharmonikov. Táto pozícia mu umožnila pracovať s orchestrom počas sezóny na viacerých projektoch vrátane koncertných výstupení, programov komornej hudby, turné na Veľkonočný festival do Baden-Badenu a realizáciu recitálov. Z budúcich plánov spomeňme predovšetkým návrat na londýnske BBC Proms, do Philadelphia Orchestra, kde otvorí sezónu s Yannickom Nézetom-Séguinom, do New York Philharmonic a Symfonického orchestra Chicago so Santtu-Matiasom Rouvalim a do Clevelandského orchestra pod taktovkou Franza Welsera-Mösta. Cho sa vydáva na niekoľko medzinárodných turné: po uvedení Brahmovho *Klavírneho koncertu č. 2* v Mníchove pôjde s Viedenskými filharmonikmi a Andrisom Nelsonsom do Kórey a so Symfonickým orchestrom Bavorského rozhlasu a Sirom Simonom Rattlom do Japonska, Kórey a na Taiwan.

Seong-Jin Cho so sólovými recitálmi vystúpil v najprestížnejších koncertných sálach sveta ako Concertgebouw Amsterdam, Musikverein Wien, Alte Oper Frankfurt, KKL Luzern, Sala Santa Cecilia, Théâtre des Champs-Élysées, Rudolfinum, Suntory Hall Tokyo, Festival International de Piano de la Roque d'Anthéron a Verbier Festival. Počas nadchádzajúcej sezóny predvedie kompletne sólové klavírne dielo Mauricea Ravela v koncertných sálach Wiener Konzerthaus,

Elbphilharmonie Hamburg, Barbican Centre London, v rámci cyklu Celebrity Series v Boston Symphony Hall, vo Walt Disney Hall v Los Angeles a Carnegie Hall.

K ostatným nahrávkam Seong-Jina Choa pre Deutsche Grammophon patrí oslava 150. výročia Ravelovho narodenia uvedením kompletneho sólového klavírneho diela autora a jeho koncertov spoločne s Bostonským symfonickým orchestrom a Andrisom Nelsonsom. Medzi predchádzajúcimi nahrávkami sa nachádza jeho sólový album „The Händel Project“ vydaný začiatkom roku 2023 a Chopinov *Klavírny koncert č. 2* a jeho *Scherzá* s Londýnskym symfonickým orchestrom a Gianandream Nosedom v roku 2021. Svoj prvý album nahral s tým istým orchestrom a dirigentom a uvádza na ňom Chopinov *Klavírny koncert č. 1* a jeho *Štyri balady*. Jeho sólový album „The Wanderer“ vyšiel roku 2020 a obsahuje Schubertovu *Fantáziu C dur Pútnik*, Bergovu *Klavírnú sonátu op. 1* a Lisztovu *Klavírnú sonátu h mol*.

Seong-Jin Cho sa narodil v roku 1994 a ako šesťročný sa začal učiť hrať na klavíri. Svoj prvý verejný recitál mal ako jedenásťročný. V roku 2009 sa stal vôbec najmladším víťazom japonskej Medzinárodnej klavírnej súťaže Hamamatsu. Ako sedemnásťročný vyhral tretiu cenu na Medzinárodnej Čajkovského súťaži v Moskve (2011). V období 2012 – 2015 študoval u Michela Béroffa na Conservatoire National Supérieur de Musique et de Danse de Paris. Seong-Jin Cho žije v súčasnosti v Berlíne.

Na festivale Bratislavské hudobné slávnosti Seong-Jin Cho účinkuje po prvýkrát.

Nasledujúci program

STREDA 1. 10.

19.30 Koncertná sieň SF
WDR Funkhausorchester Köln

David Brophy, dirigent
Juraj Čižmarovič, husle

George Gershwin Gershwin v Hollywoode
Erich Wolfgang Korngold

Koncert pre husle a orchester D dur, op. 35

Leonard Bernstein Tri tanečné variácie z Fancy Free
Nino Rota La Strada, suita z filmu

Ars musica

KAŽDÝ
PRACOVNÝ DEŇ
10.00

Exkluzívne koncerty zo sveta

PONDELOK
19.00

Veľké hudobné diela

ŠTVRTOK
20.30

Koncertné Rádio Devín

PIATOK
19.00

Operné Rádio Devín

SOBOTA
19.00

: RÁDIO DEVÍN

Hrdý partner Slovenskej filharmónie

Partneri a mediálni partneri

PREDAJ VSTUPENIEK

v pokladnici Slovenskej filharmónie/budova Reduty

pondelok – piatok 12.00 – 18.00
a hodinu pred každým koncertom

telefón: +421 2 20 475 293 | **e-mail:** vstupenky.bhs@filharmonia.sk
predaj vstupeniek on-line: www.filharmonia.sk

Zmena programu a účinkujúcich vyhradená

Autorka výtvarného diela na obálke: akad. maliarka Ivica Krošláková

Vydala: Slovenská filharmónia

Zostavil: Kristína Gotthardtová, Juraj Bubnáš a Manažment BHS
Slovenská filharmónia je štátna príspevková organizácia MK SR.

